

NOWY PORZĄDEK

TEZY KONSTITUCYJNE



NOWY PORZĄDEK

TEZY KONSTITUCYJNE

WARSZAWA, 2020

KOMITET WYBORCZY KANDYDATA
NA PREZYDENTA RP KRZYSZTOFA BOSAKA

WSTĘP

Niniejsza publikacja jest autorskim wyborem postulatów będących owocem namysłu polskich patriotów skupionych w Konfederacji. Prezentowane niżej tezy konstytucyjne tworzą zarys wizji Nowego Porządku, który w drodze reformy ustrojowej może w Polsce ustanowić ideowa prawica. Na marginesie emocji związanych z kampanią wyborczą pragniemy do debaty wprowadzić wątki systemowej reformy Rzeczypospolitej i skupić na nich uwagę naszych sympatyków oraz opinii publicznej. Przedłożone poniżej propozycje odpowiadają w naszym przekonaniu wyzwaniom czasów, w których żyjemy, nie tracąc zarazem zakorzenienia w klasycznej myśli politycznej. Oby dyskusja, którą one otworzą, przybliżyła nas do naprawy Rzeczypospolitej i przewyciężenia jej aktualnych słabości!

Krzysztof Bosak



1 ▶ NARÓD PODMIOTEM WŁADZY

Rzeczpospolita Polska aby właściwie służyć dobru wspólnemu i odpowiedzieć na wyzwania współczesności musi stać się **nowoczesną republiką**. Jej władza winna oprzeć się na solidnym fundamencie, którym jest ukształtowany w toku tysiącletniej historii naród polski. To naród powinien być **podmiotem władzy** w państwie, a państwo powinno tworzyć warunki dla zachowania tożsamości narodowej, rozwoju jego elit oraz umocnienia niepodległości politycznej i gospodarczej. To naród jest naszą naturalną wspólnotą, gwarantującą ciągłość kultury, trwale zakorzenionej w dziedzictwie europejskim. Organiczny rozwój, charakterystyczny dla życia narodu, sprzyja adaptowaniu się państwa do zmiennych warunków historycznych. Dlatego też **realizacja dobra narodu** musi zawsze stać w centrum zadań państwa polskiego i znaleźć właściwe odzwierciedlenie w Konstytucji.

2 ▶ JEDNA DŁUGA KADENCJA PREZYDENTA

Kadencja Prezydenta powinna zostać **wydłużona do 7 lat bez możliwości ubiegania się o reelekcję**. Zapewni to stabilność i przewidywalność w pełnieniu najwyższego urzędu w państwie oraz większą odporność na pokusę populizmu. Prezydent będzie mógł **skoncentrować się na pełnieniu swojej funkcji**, nie zaś na politycznych grach nakierowanych na uzyskanie reelekcji. Prezydent po złożeniu urzędu powinien zostawać na kolejne 7 lat marszałkiem Senatu, następnie zaś dożywotnim senatorem. Pozwoli to byłym głowom państwa na odnalezienie stałego miejsca w życiu politycznym narodu, a Senatowi na skorzystanie z ich wiedzy i doświadczenia.

3 ▶ SILNA POZYCJA PREMIERA

Należy stworzyć **jeden, silny i stabilny ośrodek władzy wykonawczej** na czele z premierem, który skupi w swoich rękach pełnię władzy wykonawczej. Umożliwi to trwale **usunięcie konfliktów** kompetencyjnych między różnymi ośrodkami władzy, będących współcześnie zmorą polskiego życia politycznego. Elementem stabilizacji władzy wykonawczej powinno być założenie, że premier ponosi **całkowitą odpowiedzialność polityczną** za działalność Rady Ministrów, w związku z czym powinien dysponować pełną **swobodą powoływania i odwoływania ministrów**, jak również określania ich liczby i kompetencji. Sejm nie mógłby głosować nad wotum nieufności wobec poszczególnych ministrów, a jedynie wobec całego rządu. W celu zabezpieczenia stabilności ewentualnego rządu mniejszościowego, premier powinien zostać także wyposażony w możliwość **zglaszania weta wobec ustaw parlamentu**.

4 ▶ WPROWADZENIE USTAW ORGANICZNYCH

Powodem chaosu ustrojowego w Polsce jest z jednej strony ogólna Konstytucja, a z drugiej strony niezwykle szczegółowe ustawy, do zmiany których wymagana jest jedynie zwykła większość sejmowa. Taka sama większość wystarczy, żeby powołać rząd. Może ona więc dokonać praktycznej rewolucji ustrojowej bez zmiany Konstytucji. Dlatego do katalogu źródeł prawa należy **wprowadzić ustawy organiczne** - akty prawne pośrednie między konstytucją a zwykłą ustawą. Ich uchwalenie bądź zmiana przez Sejm wymagałyby większości kwalifikowanej. Ustawy organiczne powinny w sposób szczegółowy regulować **istotne obszary życia politycznego**. Taka konstrukcja uniemożliwi niewielkiej większości sejmowej przeprowadzenie zamachu na ustrój państwowy. Ustawy organiczne są efektywnym instrumentem budowania **równowagi ustrojowej**, wykorzystanym między innymi w nowej konstytucji Węgier.

5 ▶ REFORMA SENATU

Senat w obecnej formule ma bardzo ograniczoną rację bytu i nie tworzy odrębnej jakości politycznej. Należy przekształcić go w prawdziwą izbę refleksji, w skład której wchodziłoby **przedstawiciele samorządów** oraz **przedstawiciele związków przedsiębiorców, pracodawców, związków zawodowych** oraz innych **organizacji społecznych**. Dożywotnio zasiadali by w nim również **byli prezydenci**. Senat w nowej formule będzie miał szansę stać się miejscem, w którym toczy się prawdziwa debata obywatelska. Doceniona zostanie ponadto w ten sposób pozycja samorządu. Nowy Senat uzyskałby szczególne uprawnienia w obszarach takich jak **komisje śledcze** czy **odwoływanie ze stanowisk** najwyższych urzędników państwowych. Jego zgoda byłaby również istotna w przypadku **uchwalania ustaw organicznych**.

6 ▶ INSTYTUCJE KONTROLNE W RĘKACH OPOZYCJI

Kontrola władzy wykonawczej w Polsce jest fikcją. Ta sama większość sejmowa, która powołuje rząd, decyduje również o obsadzie personalnej instytucji, które tenże rząd mają kontrolować. Należy zagwarantować mechanizm głosowania nad wyborem prezesów Najwyższej Izby Kontroli oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego, w którym mogliby wziąć udział **tylko ci posłowie, którzy nie zagłosowali za wotum zaufania dla rządu**. W ten sposób najważniejsze instytucje kontrolne byłyby obsadzone przez opozycję, a prezesi tych instytucji mieliby interes w faktycznym wykrywaniu korupcji, a nie jej ukrywaniu. Należy także powołać do istnienia instytucję **tymczasowych prokuratorów specjalnych**, którzy dzięki gwarancjom niezawisłości będą mogli efektywnie prowadzić śledztwa w sprawach politycznych.

7 ▶ WZMOCNIENIE KONTROLI WŁADZY PRZEZ PARLAMENT

Obecnie władza wykonawcza przez większość czasu zachowuje większość w obu izbach, a parlament nie ma rzeczywistych i skutecznych kompetencji w zakresie kontrolowania władzy. W nowoczesnym państwie rząd ma tak szeroki zakres władzy, że potrzebuje **prawdziwej kontroli ze strony elity politycznej** wyłanianej przez naród. Dlatego obok silnej władzy premiera należy stworzyć szereg instrumentów, które umocnią pozycję posłów i senatorów w kontrolowaniu tej władzy. Trzeba wprowadzić konstytucyjną i karną **odpowiedzialność członków rządu** i najwyższych urzędników państwowych za umyślne wprowadzenie w błąd parlamentu podczas obrad plenarnych lub obrad komisji. Spotkania Sejmu z premierem i odpowiednich komisji z ministrami w formie **sesji pytań i odpowiedzi** powinny być regularne i obowiązkowe. Rozsądne tempo prac legislacyjnych i niezbędny zakres konsultacji społecznych powinny zostać zagwarantowane w ustawach organicznych. Uprawnienia **komisji śledczych** powinny zostać wzmocnione, a ich przewodniczenie z zasady powinno należeć do opozycji. Opozycja powinna mieć większy wpływ niż obecnie na program debat w Sejmie.

8 ▶ REFORMA ORDYNACJI WYBORCZEJ

Doświadczenia ostatnich 30 lat parlamentaryzmu pokazały liczne wady obecnego systemu wyborczego. Nowa Konstytucja powinna wyraźnie wskazywać na sejmową **ordynację wyborczą w modelu mieszanym**, w którym część posłów wybierana jest w jednomandatowych okręgach wyborczych, a część z list w systemie proporcjonalnym. Umożliwi to wejście do Sejmu niezależnym liderom i zarazem ułatwi najsilniejszej partii sformowanie samodzielnego rządu, bez rozmywania odpowiedzialności na koalicjantów.

Kadencję Sejmu należy ponadto **wydłużyć do pięciu lat**, aby dać więcej czasu na realizację złożonych reform i ograniczyć szkodliwe zjawisko funkcjonowania polityków w warunkach permanentnej kampanii wyborczej.

9 ▶ ZMNIEJSZENIE LICZBY POSŁÓW O POŁOWĘ

Na tle innych państw Polska utrzymuje ponadprzeciętnie dużą liczbę parlamentarzystów w stosunku do swojej liczby ludności. Spora część posłów jest w praktyce mało aktywna i Sejm bez nich mógłby funkcjonować równie sprawnie, a nawet lepiej, gdyby był mniejszy. **Należy zmniejszyć skład Sejmu o połowę, to jest do 230 posłów.** Taka liczba w dalszym ciągu zapewni polskiemu parlamentowi reprezentatywność, a pozwoli znacząco zwiększyć efektywność pracy posłów i skupiać w większym stopniu rzeczywistą elitę polityczną. Jednocześnie pozwoli to **ograniczyć koszty funkcjonowania parlamentu** i wyeliminować z Sejmu tych posłów, których funkcja sprowadza się obecnie do bycia statystami zwyciężskich partii politycznych i bezmyślnego głosowania zgodnie z wytycznymi partyjnych liderów.

10 ▶ POLONIJNE OKRĘGI WYBORCZE

Wielka rzesza Polaków mieszkających poza granicami Ojczyzny to ogromny potencjał. Państwo polskie ponosi odpowiedzialność za utrzymanie relacji z nimi. Dlatego należy rodakom zza granicy umożliwić zaangażowanie w życie polityczne kraju poprzez wybory do Sejmu. W tym celu należy wprowadzić do Konstytucji Polonijne Okręgi Wyborcze, z których **część posłów będzie wybierana za granicą** przez mieszkających tam obywateli polskich. To da jasny sygnał politycznej jedności narodu ponad granicami państw i da impuls do samoorganizacji Polonii i kresowych Polaków. To także zwiększy ich wpływ i wzmocni ich głos, który obecnie w polskim parlamencie jest niesłyszany. Tak wybrani posłowie wniosą do Sejmu nowe spojrzenia, odmienne doświadczenia, poszerzą horyzonty i wzmocnią rolę Sejmu jako ośrodka skupiającego rzeczywistą elitę polityczną narodu.

11 ▶ GWARANCJE POLSKIEJ SUWERENNOŚCI

Unia Europejska i inne organizacje międzynarodowe od wielu lat systematycznie rozszerzają swoje kompetencje kosztem suwerenności państw narodowych. Polska Konstytucja powinna postawić jednoznaczne granice temu procesowi. Prymat Konstytucji jako najwyższego prawa należy wzmocnić wyraźnym stwierdzeniem o **nadrzędności Konstytucji** względem wszystkich innych aktów prawnych, w tym umów międzynarodowych. Do Konstytucji powinno być wpisane wyraźne postanowienie o posiadaniu przez Polskę **własnej waluty**. Należy wprowadzić także zasadę, że polskich sądów **nie obowiązuje wykładnia prawa** tworzona przez międzynarodowe instytucje sądownicze. Nowa Konstytucja powinna ponadto gwarantować, że każdorazowa próba pozbawienia państwa polskiego kolejnych kompetencji będzie wiązać się z **obligatoryjnym referendum** ogólnokrajowym.

12 ▶ RACJA STANU PRIORYTETEM W PE

Polska klasa polityczna delegowana do Parlamentu Europejskiego, wpisując się w tendencje eurokratyczne, ulega systemowemu wypaczeniu. Przyczynia się do tego brak możliwości postawienia europosłów przed Trybunałem Stanu za ewidentne naruszenia interesu narodowego w trakcie pełnionych funkcji. Należy wprowadzić jednoznaczne wytyczne i jasno określić **granice polskiej racji stanu**, których nie wolno przekroczyć eurodeputowanym pod rygorem odpowiedzialności konstytucyjnej. Reguły te powinny zakazywać głosowania za nałożeniem kar na Rzeczpospolitą Polską przez organizacje międzynarodowe oraz za pozbawieniem prawa głosu państwa polskiego. Reprezentanci naszego kraju na forach międzynarodowych muszą autentycznie zabiegać o interesy Polski i gwarantować **priorytet realizacji polskiej racji stanu**.

13 ▶ ETYKA CHRZEŚCIJAŃSKA PODSTAWĄ ŁADU PRAWNEGO

Kultura chrześcijańska stanowi rdzeń funkcjonowania Polski jako **wspólnoty politycznej** od momentu powstania naszego państwa. Jest to fakt niezależny od charakteru religijności poszczególnych Polaków. Dlatego naturalną koniecznością jest ufundowanie sprawiedliwego, a zarazem przystającego do polskiej wspólnoty ładu państwowego w oparciu o **normy wynikające z chrześcijaństwa**.

Zasady prawa rzymskiego, wywodzące się z filozofii klasycznej **prawo naturalne**, etyka chrześcijańska oraz oryginalna polska tradycja ideowa i prawna tworzą cywilizacyjny fundament dla tworzenia norm prawnych. Oparcie prawa, instytucji i kultury nowego porządku na tych wartościach pozwoli usunąć najgorsze cechy obecnego nieładu: niestabilność prawa, niepewność co do kierunku jego ewolucji oraz konflikty ideologiczne rozsadzające niemal każdy obszar życia państwa i społeczeństwa.

14 ▶ OCHRONA MAŁŻEŃSTWA I RODZINY

Od wielu lat obserwujemy w Polsce i wielu innych krajach próby podważania fundamentalnej cywilizacyjnej roli małżeństwa i rodziny. Polska Konstytucja powinna zneutralizować te próby poprzez jednoznaczne **wykluczenie prawnego uprzywilejowania lub uznawania jakichkolwiek innych związków** – partnerskich, konkubinatów, homoseksualnych, etc. Konstytucyjną definicję małżeństwa należy doprecyzować. Oprócz wskazania, że małżeństwo mogą zawrzeć tylko kobieta i mężczyzna, potrzebne jest jasne wskazanie, jakie są **podstawowe cele małżeństwa**: wspólne pożycie, posiadanie i wychowywanie dzieci oraz prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego. Ponadto Konstytucja powinna wskazywać obok macierzyństwa także **ojcostwo jako szczególną wartość**, zasługującą na wsparcie i ochronę państwa. Należy także wprowadzić konstytucyjny wymóg, by prawo podatkowe uwzględniało dobro dzieci poprzez **przyznanie ulg rodzicom**, którzy ponoszą koszty ich wychowania.

15 ▶ KONSTITUCYJNA OCHRONA DWÓCH PŁCI

Polski porządek prawny powinien respektować biologiczną determinantę płci, jaką jest ludzka struktura genetyczna. W momencie poczęcia płeć człowieka określana jest w sposób trwały. Polski system prawny powinien odnosić się do **obiektywnej i niezmiennej prawdy o płci** wynikającej z tego faktu. Przeżywanie płciowości czy kształt cech płciowych mogą podlegać zaburzeniom i manipulacjom. Nie może to jednak wpływać na zawartą w aktach stanu cywilnego płeć ani być podstawą do relatywizowania płci czy normalizacji transseksualizmu. Nie można pozwolić na zawieranie związków homoseksualnych w oparciu o zmienioną w aktach stanu cywilnego płeć. Państwo i prawo musi w swym funkcjonowaniu bazować na **naturalnym porządku społecznym**, wynikającym z różnej i **komplementarnej natury mężczyzn i kobiet**, a odrzucić błędny i szkodliwy społecznie paradygmat „gender”.

16 ▶ PEŁNA OCHRONA ŻYCIA

Jednym z fundamentów ładu konstytucyjnego musi być uznanie **pełnego prawa każdego człowieka do życia**. Zasada ta nie może być spełniona bez uznania prostego naukowego faktu, że życie istoty ludzkiej zaczyna się od momentu poczęcia. Jako szczególnie naganną praktykę należy odrzucić zwłaszcza legalność aborcji eugenicznej, czyli prawo do zabicia dziecka nienarodzonego ze względu na jego cechy zewnętrzne, chorobę lub nawet samo podejrzenie choroby. Dopuszczalność aborcji eugenicznej na gruncie obecnie obowiązującego prawa wpisuje niestety współczesną Polskę w ramy cywilizacji śmierci. Polska Konstytucja powinna w sposób jednoznaczny **chronić życie tych najbardziej bezbronnych**, czyli dzieci nienarodzonych.

17 ▶ WPROWADZENIE ZASADY POMOCNICZOŚCI

Zasada pomocniczości została dotychczas uwzględniona w Konstytucji tylko w roli ozdobnika preambuły, niestety bez znaczenia faktycznego. Nowa Konstytucja powinna urzeczywistniać idee wyrażoną w słowach Piusa XI: "Obowiązuje jednak niewzruszenie ta podstawowa zasada filozofii społecznej, której nie można ani naruszyć, ani zmienić, że: tak jak nie wolno odbierać poszczególnym ludziom i powierzać społeczności tego, co mogą oni wykonać z **własnej inicjatywy** i własnymi siłami, tak byłoby krzywdą, a zarazem niepowetowaną szkodą i zaburzeniem należytego **ładu społecznego**, jeśliby większe i nadrzędne społeczności przejmowały te zadania, które mogą skutecznie wykonać mniejsze **zrzeszenia niższego rzędu**." Zasada pomocniczości to tyle władzy i tyle państwa, na ile to konieczne oraz **tyle wolności i społeczeństwa, na ile to możliwe**.

18 ▶ WOLNOŚĆ GOSPODARCZA

Własność prywatna, wolna przedsiębiorczość i rynkowa konkurencja to podstawowe warunki rozwoju gospodarczego. Konstytucja winna realnie gwarantować **swobodę prywatnej inicjatywy obywateli** oraz przywrócić w Polsce wolność gospodarczą. Należy wprowadzić zasadę, że przedsiębiorca ma pełną swobodę w doborze współpracowników, kontrahentów, pracowników i klientów - według własnych, suwerennych kryteriów. Całe prawo gospodarcze musi zostać radykalnie uproszczone. Zmiany prawa gospodarczego powinny być wprowadzane w rozsądnym i przewidywalnym tempie. Konstytucja powinna gwarantować prawdziwą **swobodę zawierania umów** i ograniczać do minimum czas i liczbę kontroli u przedsiębiorcy. Każdemu należy zagwarantować prawo do urzędowej, **wiążącej wykładni przepisów**, które musi stosować. Konstytucja powinna też zagwarantować każdemu prawo korzystania z **klauzuli sumienia**.

19 ▶ ZAKAZ UCHWALANIA BUDŻETU Z DEFICYTEM

Polityka niekończącego się wzrostu wydatków publicznych, stałego uchwalania budżetów z deficytem i coraz dalej idącego zwiększania zadłużania publicznego państwa z roku na rok zwiększa uzależnienie Polski od międzynarodowego sektora finansowego. Cenę za beztrioskie powiększanie długu ostatecznie poniosą przyszłe pokolenia. Dlatego Konstytucja powinna stać na straży **odpowiedzialnej polityki finansowej państwa** i rygoryzmu w polityce budżetowej. Polska powinna zostać zabezpieczona przed nieodpowiedzialnością polityków poprzez przyjęcie ogólnej reguły fiskalnej **zakazu uchwalania budżetu z deficytem**. Konstytucja przewidywać powinna jedynie **trzy wyjątki** od tej zasady: poważną recesję gospodarczą, stany wyjątkowe oraz wyrażenie przez Sejm zgody na deficyt większością kwalifikowaną.

20 ▶ NARODOWA WŁASNOŚĆ BOGACTW NATURALNYCH

Polskie złoża surowców naturalnych stanowią dobro wspólne i **własność narodu**. Eksploatacja złóż powinna przynosić zysk dla państwa i przyczyniać się do **dobrobytu obywateli**. Państwo prowadząc politykę wydobywczą powinno mądrze reagować na koniunkturę na rynkach surowców i rozwój technologii. Eksploatacja złóż powinna być zawsze prowadzona z troską o środowisko naturalne i bezpieczeństwo lokalnych społeczności. Wykluczyć należy udzielanie blankietowych koncesji na wydobycie złóż dla spółek w całości zagranicznych. Dochody z wydobycia zasobów naturalnych winny być inwestowane **w badania i rozwój** oraz stanowić **dywidendę narodową**, zasilającą fundusze na cele ogólnospołeczne. Nadwyżki powinny być oszczędzane w specjalnych funduszach kapitałowych na wzór norweski. Analogiczne zasady winny być stosowane wobec państwowych bogactw odnawialnych, takich jak Lasy Państwowe.

21 ▶ OBYWATELSTWO POLSKIE JAKO SZCZEGÓLNE WYRÓŻNIENIE

Obywatelstwo polskie jest od lat zbyt łatwo dostępne dla cudzoziemców i rozdawane na drodze kilku różnych procedur administracyjnych. Tysiące osób uzyskały ten przywilej nie znając nawet języka polskiego. Taką sytuację trzeba uznać za nieakceptowalną i na dłuższą metę groźną.

Uzyskanie obywatelstwa polskiego powinno być traktowane jako **szczególny przywilej** i być ściśle powiązane z przynależnością do narodu polskiego. Nadanie obywatelstwa komuś, kto nie uzyskał do niego prawa w wyniku urodzenia, powinno mieć miejsce **wyłącznie w rzadkich, wręcz wyjątkowych przypadkach**. Kandydat na obywatela musi przekonująco wykazać, że jest osobą w pełni zasymilowaną z narodem polskim. Wobec każdej takiej osoby powinien istnieć wymóg m.in. wykazania bardzo dobrej znajomości języka i kultury polskiej, a także długotrwałego zamieszkania i zatrudnienia w Polsce.

22 ▶ SILNY PREZYDENT I NIEZALEŻNE SĄDOWNICTWO

W celu uniknięcia w przyszłości kryzysów sądownictwa konieczna jest kompleksowa reforma sposobu powoływania sędziów do Krajowej Rady Sądownictwa, Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Najwyższego. Członkowie KRS, TK i SN **powinni być powoływani dożywotnio**, co zapewni im niezależność od aktualnej władzy. Pozwoli to też uniknąć zdobycia trwałej większości przez zwolenników jednej partii politycznej, ponieważ każda z instytucji będzie składać się z sędziów powoływanych przez kilka administracji na przestrzeni wielu lat.

Należy także **przekazać prezydentowi RP wyłączną kompetencję** do powoływania członków KRS, TK i SN. Jedyne pierwsze skład członkowski pod rządami nowej Konstytucji powinien zostać powołany przez Sejm **większością konstytucyjną**, w celu uniknięcia obsadzenia tych instytucji w całości przez lojalistów jednego prezydenta.

23 ▶ SĘDZIA JAKO KORONA ZAWODÓW PRAWNICZYCH

Nie będzie w Polsce **szybkich i sprawiedliwych sądów** bez głębokiej i opartej o najlepsze wzorce reformy zawodu sędziego. Do Konstytucji należy wprowadzić zasadę, iż urząd sędziowski jest **koroną zawodów prawniczych** i może go sprawować tylko osoba o odpowiednio dużym doświadczeniu życiowym i profesjonalnym. Musi obowiązywać zasada, że aby móc zostać sędzią zawodowym należy **wcześniej praktykować co najmniej 10 lat** jako sędzia pokoju, adwokat, radca prawny, notariusz lub prokurator.

Należy także przywrócić dwie dobre instytucje: **sędziego śledczego** - kontrolującego postępowania prokuratorskie, a także sędziów przysięgłych - aby poważne sprawy (np. o zbrodnie) były rozpoznawane z udziałem **ław przysięgłych**. W innych sprawach powinni współorzekać prawdziwie niezależni ławnicy, a w sprawach drobnych - sędziowie pokoju.

24 ▶ WPROWADZENIE SĘDZIÓW POKOJU

Lista zaniedbań, które doprowadziły do **sztucznej separacji władzy sądowniczej** od społeczeństwa, jest bardzo długa. Sądy działają opieszale, a wyroki nie zapewniają powszechnego poczucia sprawiedliwości. Wprowadzenie instytucji wybieralnych **sędziów pokoju** orzekających w drobnych sprawach życia codziennego i o wykroczenia rozładowałoby przeciążone sądy. Powołanie sędziów pokoju powinno być kadencyjne, dokonywane przy okazji wyborów samorządowych oraz przy zastosowaniu wymogu wykształcenia prawniczego.

Dodatkowo **osobista odpowiedzialność** za własny referat dotychczasowej kadry pomocniczej (referendarzy i asystentów) zagwarantuje większą staranność przy rozpatrywanych sprawach oraz **odciąży sędziów zawodowych**.

25 ▶ PERSONALNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ URZĘDNIKÓW

Każdego roku dziesiątki tysięcy Polaków traci majątki z powodu pomyłek i nadużyć biurokracji za które w praktyce nikt nie odpowiada. Należy raz na zawsze **skończyć z bezkarnością urzędników** wprowadzając jasne i skuteczne przepisy skutkujące ich realną i osobistą odpowiedzialnością, także majątkiem własnym. W przypadku rażącego naruszenia prawa przez urzędnika powinien być on karany poprzez czasową utratę wynagrodzenia, zaś gdyby dopuścił się nadużycia umyślnie - winny funkcjonariusz powinien **odpowiadać wobec poszkodowanego** całym swoim majątkiem osobistym za wszelkie spowodowane przez siebie straty poszkodowanego, w tym zwrócić mu utracone korzyści, wynikające na przykład ze spowodowanych przerw w pracy zakładu przedsiębiorcy.

26 ▶ POSZERZENIE ZAKRESU OBRONY KONIECZNEJ

W przypadku zagrożenia zdrowia i życia każdy Polak powinien mieć **prawo do obrony koniecznej**, nawet gdy obrona ta przekroczy zasadę proporcjonalności.

Dziś prawo do obrony jest sprawą uznaniową i zależy od decyzji konkretnego sędziego. To sąd decyduje nie tylko czy obrona była niewspółmierna, ale również czy z uwagi na „przekroczenie granic obrony koniecznej” należy broniącego się ukarać.

Bezprawny zamach na zdrowie i życie nie jest momentem, aby oceniać proporcje środków obrony. Sąd powinien badać jedynie realność zagrożenia życia ludzkiego i na tej podstawie **odstąpić od wymierzenia kary**. Każde naruszenie miru domowego stanowi przy tym zagrożenie życia i zdrowia mieszkańców. **Ułatwienie dostępu do broni** powinno przyczynić się do bezpieczeństwa rodzin w myśl zasady „mój dom – moja twierdza”.

27 ▶ PRZENIESIENIE CZĘŚCI INSTYTUCJI POZA WARSZAWĘ

Koncentracja niemal wszystkich centralnych instytucji w Warszawie jest wielowymiarowo szkodliwa, powodując między innymi następujące efekty:

- ▶ rozwarstwienie społeczne, antagonizujące symbolicznie świat władzy państwowej i zwykłych mieszkańców reszty kraju
- ▶ wymuszanie przeprowadzki znaczącej części ambitnych, wykształconych ludzi do stolicy, utrudniając tym samym tworzenie silnych lokalnych elit;
- ▶ przekształcanie Warszawy w miasto zdominowane przez urzędników i prawników, coraz bardziej oderwane od realiów życia reszty kraju;
- ▶ wzrost kosztów funkcjonowania urzędów, w związku z koniecznością opłacania „warszawskich” stawek wynagrodzeń i najmu powierzchni biurowych.

Nowa Konstytucja powinna zawierać **nakaz dążenia do lokowania poza Warszawą urzędów**, które nie wymagają dla swojego funkcjonowania bezpośredniej bliskości parlamentu lub rządu.

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU
I WSPÓŁPRACY!

bosak2020.pl
konfederacja.net
krzysztofbosak.pl

Adres do korespondencji:

krzysztof.bosak@sejm.pl

Posel na Sejm RP
Krzysztof Bosak
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa



B  **S A K** 2020

Najmiej Polsko!